

urimelige og ublu grundspekulation, der i stadig højere grad er blevet fordyrende faktor for alt nybyggeri af boliger. En farbar vej i denne retning ville eksempelvis være gennemførelse af overdragelse af grunde fra det offentliges side på jordrentevilkår. Den nuværende mangel på grunde vil dog sikkert gøre det nødvendigt, at stat og kommuner sikres adgang til at erhverve ny jord til rimelige priser gennem offentlig forkøbsret af grunde til vurderingsværdi — eller om nødvendigt ved ekspropriation til faste jordpriser.

Forholdsregler i denne retning ligger ganske vist uden for rammerne af det pågældende lovkompleks. Men virkningsfulde indgreb på de to nævnte felter udgør samtidig rammen og betingelserne for, at en lov om boligstøtte kan virke efter lovens formålsparagraffer og efter sin udtalte hensigt.

På den givne baggrund med alt for høje omkostninger og alt for dyr finansiering er mindretallet principielt imod, at direkte statslån afløses i stigende grad af statsgaranti for lån, uanset de stadig dårligere kurser på obligationer og en stadig truende vækst af den effektive rente ved nybyggeri. Kurstab medfører alt for store omkostninger ved nybyggeri. Der savnes ved lovforslaget endog tilsagn om forholdsregler til at stabilisere kursen på realkreditfondens obligationer gennem virkningsfulde støttekøb eller lignende finanspolitiske forholdsregler.

I betragtning af udviklingens hidtidige tendens betragter mindretallet det også som meget utilfredsstillende, at et kvadratmetertilskud — som oven i købet i loven foreskrives afviklet gradvis fra og med 1967 uanset rentens og omkostningsniveauets udviklingsretning — i loven placeres som den foretrukne form for statslig boligstøtte. Støttens målsætning skulle dog være at nedbringe omkostnings- og lejeniveauet ved nybyggeri. Men i lovforslaget forvandles kvadratmetertillægget i hele sin utilstrækkelighed nærmest til en art foranstaltning til egentlig social forsyng. Følgen af denne kurs kan næppe blive andet end

en også erhvervspolitisk uønsket hævelse af det samlede lejeniveau med efterfølgende forhøjelse af lejen i den ældre boligmasse. En fornuftig boligpolitik måtte vel i stedet tage kursen mod forholdsregler til lejenedsættelse i de nyopførte ejendomme.

Ud fra denne baggrund må ses mindretallets ændringsforslag om forøgelse af raten for de direkte statslån og, som midlertidig nødudvej for noget mere effektivt, forslaget om øget m<sup>2</sup>-tilskud, slettelse af tidsgrænsen for tilskuddene og forhøjelse af udlånsgrænsen til 97 pct., specielt for socialt og understøttet byggeri, i lighed med, hvad der i lovforslaget foreslås ved kollegiebyggeri.

Mindretallet skal endelig henvide til periodens typiske tendens til at begrænse offentligt og særlig kommunalt boligbyggeri, selv hvor det drejer sig om udprægede socialpolitiske opgaver (boliger til mindstbemidlede, saneringsramte, folkepensionister, invalider m. m.). I stedet er man slået ind på fra det offentliges side at reservere sig fortrinsret ved besættelsen af lejlighederne i socialt og almennyttigt byggeri. Når denne tendens videreføres og støttes i lovforslaget, til stor gene f. eks. for medlemmer af andelsboligforeninger, mener mindretallet, at det almennyttige og sociale byggeris rate af det i lovforslaget for denne sektor forudsete bør forøges ud over de foreslåede 10 000 lejligheder med det antal lejligheder, det offentlige reserverer sig selv og kræver rådighed over i den boligmasse, der overlades til socialt og almennyttigt byggeri.

Der henvises i øvrigt til de af mindretallet stillede ændringsforslag. Når mindretallet under behandlingen af lovforslaget har begrænset sig til disse punkter, skyldes det blandt andet, at det forcerede tempo, hvori lovforslaget søges gennemført, ikke har gjort det forsvarligt på nuværende tidspunkt og på denne baggrund at gå uden for det stillede lovforslag og boligstøttelovens hidtidige rammer. Det i øvrigt anførte er problemer, mindretallet og det af dette repræsenterede parti forbeholder sig at vende tilbage til.